

Notat

Til Indtast til
Kopi til Indtast Kopi til
Fra Mette Borup
Sagsnr./Dok.nr. 2015-018446 / 2015-018446-1

Sundhedscenter Aalborg
Sundheds- og Kulturforvaltningen
Teglgårds Plads 1, niv 9
9000 Aalborg
sundhedscenter@aalborg.dk

Init.: MBK

25-03-2015

Orientering om Vanebryderne 2015

I 2010 blev det politisk godkendt at etablere Vanebryderne som et overvægtstilbud til svært overvægtige børn og unge i aldersgruppen 6-17 år bosiddende i Aalborg Kommune. Vanebryderne indeholder:

- Familiesamtaler: Familien inddrages som forandringsagenter. Samtalerne skal bidrage med værktøjer og støtte til ændring af adfærdsmønstre i forhold til vægtudvikling.
- Kost: Teoretisk og praktisk viden om madlavning og kost- og energisammensætning.
- Fysisk aktivitet: Skabe bevægelsesglæde og motivere til fortsat fysisk aktivitet, også efter udslusning fra tilbuddet.

På grund af stor søgning til Vanebryderne blev tilbuddet udvidet i 2012, fra 160 forløb pr. år til 200 forløb pr år i aldersgruppen 6-17 år. Samtidig blev målgruppen udvidet til at omfatte svært overvægtige 2-5 årige. Den årlige kapacitet er således 230 forløb.

I 2014 fik Vanebryderne 143 henvisninger – mod det forventede 230. Nedenstående er en redegørelse for afvigelsen, der bl.a. skal findes i udviklingen og arbejdet i forhold til bl.a. rekruttering og samarbejdet med Nordlet i 2014.

Rekruttering til tilbuddet er en stor udfordring ikke mindst i forhold til førskolebørn. Derfor pågår der et kontinuerligt arbejde for at fremme samarbejdet med småbørnsområdet, idet vi ved, at der blandt førskolebørn er estimeret 10 % overvægtige eller fede. (kilde Flemming Skovby, overlæge, professor, dr. med., Rigshospitalet)

Der ud over var 2014 præget af arbejdet omkring opstart af Nordlet.

Nordlet-samarbejdet:

I 2013 blev det besluttet, at Aalborg Kommune skulle deltage i et 4-årigt projekt omkring børn med overvægt i samarbejde med Region Nordjylland og 11 andre kommuner. Det blev ligeledes besluttet, at samarbejdet med Region Nordjylland omkring projektet, skulle inddrage Vanebryderne. Samtidig var der enighed om, at Aalborg Kommunes bidrag til projektet skulle omfatte 56 pladser. Da Vanebryderne var et allerede eksisterende tilbud og børnene, der skulle deltage i projekt Nordlet, skulle tages fra den samme målgruppe, valgte Aalborg Kommune, at de afsatte ressourcer til Vanebryderne, skulle indgå i projektet. Det betyder således, at ud af de forventede 230 henvisninger til Vanebryderne, skulle de 56 børn være fra Nordlet.

I begyndelsen af 2014 gik forberedelserne i gang med at søsætte projekt Nordlet. I Vanebryderne betød det bl.a., at teamet hen over forår og efterår deltog i et omfangsrigt uddannelses og opkvalificeringsforløb i den metode, der skulle afprøves i projektet.

En anden del af forberedelserne til deltagelse i projektet, var arbejdet med at rekruttere børnene. Det var besluttet, at sundhedsplejen fortsat skulle henvise ALLE børn med overvægt til Vanebryderne, som herefter.- i samarbejde med familierne – fandt frem til, hvilket af de 2 tilbud, de skulle deltage i og sørge for, at familierne kom videre til det valgte.

I Vanebryderne blev der således reserveret 56 pladser, svarende til 4 hold, til Nordlet-børnene. Forventningen var derfor, at der blev opstartet 4 Nordlet-hold efter sommerferien. I løbet af det tidlige efterår viste det sig, at der ikke var henvist det forventede antal deltagere til Nordlet. Det blev derfor aftalt med projektlederen for Nordlet, at bruge Vanebrydernes vanlige rekrutteringskanaler, således pladserne kunne fyldes op. Til trods for flere initiativer i forhold til rekruttering til Nordlet, lykkedes det ikke at få pladserne fyldt op. Dette betyder bl.a., at henvisningsperioden til Nordlet er udvidet frem til juni 2015.

Det er vigtigt at understrege, at de 56 Nordlet børn pr. år i 4 år, ifølge projektet, skal tilbydes opfølgninger i et interval med 3 til 12 uger, hvilket fremadrettet vil give nogle ressourcemæssige konsekvenser.

Rekruttering:

Da henvisningerne, som beskrevet overfor, til Nordlet svigtede, blev nogle af Vanebrydernes sædvanlige rekrutteringskanaler overladt til Nordlet. Derfor blev der ikke annonceret på skolernes forældreintra - som er normal procedure - for at undgå forvirring blandt forældrene.

Samarbejde med småbørnsområdet: Det har vist sig, nu som tidligere, at der er en særlig udfordring forbundet med at rekruttere førskolebørn i alderen fra 2 til 6 år. I 2014 har vi arbejdet på at etablere et formaliseret samarbejde med flere forskellige aktører på småbørnsområdet. Dette skulle derfor gerne kunne ses fremadrettet i forhold til at rekrutteringen af førskolebørn i 2015.

Samarbejde med almen praksis: En anden vigtig samarbejdspartner i forhold til rekruttering af børn i alderen 2 til 6 år er de praktiserende læger. Samarbejdet er under udvikling, forstået på den måde, at flere læger har fået øje på Vanebryderne og Vanebryderne modtager et stigende antal henvisninger herfra.

Flere tilbud til børn med overvægt: Igennem de sidste 2 år er der kommet flere aktører, som henvender sig til familier med børn med overvægt – VIBOU¹, som er Aalborg Universitetshospitals tilbud til børn og unge med overvægt, og Nordlet som tidligere omtalt. Dette kan i en opstartsperiode have skabt lidt forvirring blandt interne såvel som eksterne samarbejdspartnere. Hvem skal henvises til hvad?

I den anledning kan nævnes, at der foregår et samarbejde mellem VIBOU og Vanebryderne for at afklare, hvordan der kan samarbejdes omkring målgruppen, således familierne modtager det rette tilbud og således, det bliver tydeligt, hvem der skal henvises til hvilket tilbud. Dette sker rent konkret i udarbejdelsen af et flowchart, der skal anskueliggøre henvisningsprocedurerne og samarbejdsrelationer mellem VIBOU, Vanebryderne og de praktiserende læger.

Social ulighed: De børn/familier, der henvises til Vanebryderne i dag, er mere sårbare end tidligere. Familiernes udfordringer er større og kræver derfor en yderligere indsats og et større samarbejde med interne og såvel som eksterne samarbejdspartnere. Bl.a. betyder det, at der er brugt flere af Vanebrydernes ressourcer end tidligere på de enkelte hold for at sikre kvalitet og fastholdelse.

Anbefaling

Ovenstående taget i betragtning betyder, at der har været 143 henvisninger til Vanebryderne og afsat 56 pladser til Nordlet børn. Dette udgør i alt 199 "pladser". Til de 30 pladser som har været tiltænkt børnene i alderen 2 til 6 år, har der, som omtalt, været meget mindre søgning til end forventet. Men med et skærpet fokus og et formaliseret samarbejde på småbørnsområdet forventes et stigende antal henvisninger fremadrettet.

Derfor anbefaler vi, at den nuværende kapacitet på 230 fastholdes og de afsatte ressourcer til afholdelse af forløb ligeledes fastholdes på nuværende niveau. Såfremt der efter 2015 viser sig at være mindre efterspørgsel, tages ressourcer og kapacitet op til revision i 2016.

¹ VIBOU er Videnscenter for børn og unge med overvægt ved Aalborg Universitetshospital. Tilbuddet retter sig mod svært overvægtige børn og unge i alderen 0-18 år, som samtidig bliver undersøgt om der er sammenhæng til sygdom. Forløbet kan strække sig over flere år og består af vejledning om kost, spisemønstre, motion og motivation.